

Dit factsheet is een uitgave van het NIVEL.

De gegevens mogen met bronvermelding (Judith de Jong, Diana Delnoij en Peter Groenewegen, **Mensen kiezen voor zekerheid in het nieuwe stelsel**, NIVEL, 2006) worden gebruikt.

U vindt dit factsheet en alle andere NIVEL-publicaties in PDF-format op www.nivel.nl

Samengevat

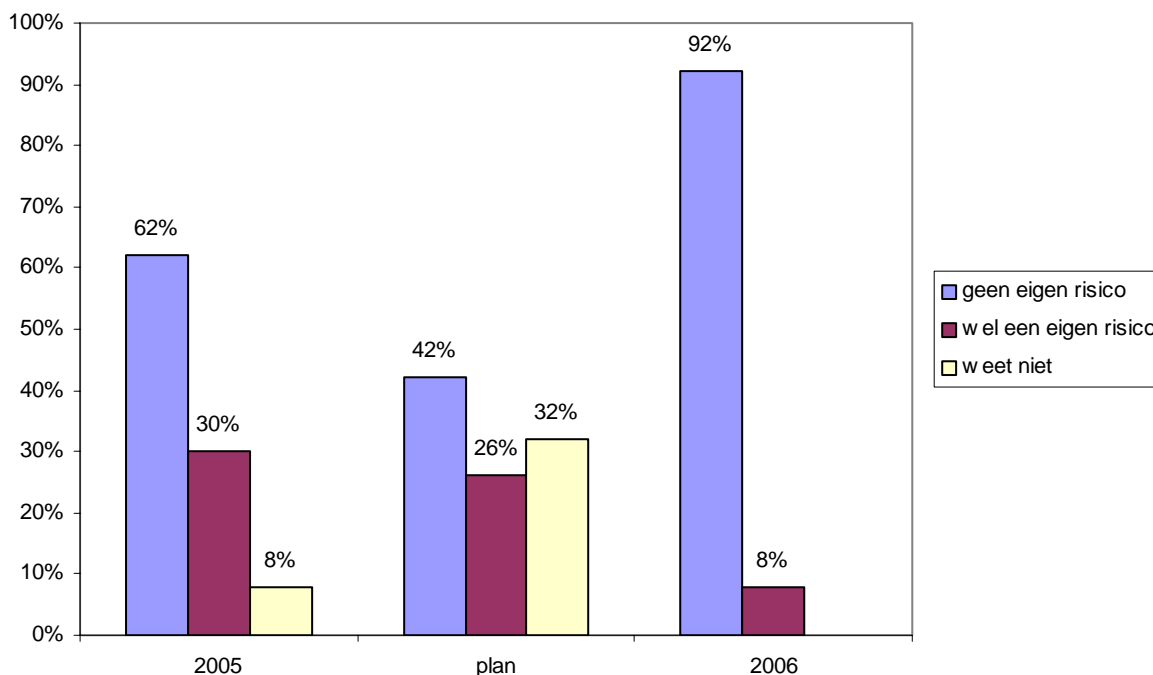
Mensen hebben in het nieuwe stelsel voor zekerheid gekozen. Bijna niemand (8%) heeft gekozen voor een eigen risico, bijna iedereen (95%) heeft een aanvullende verzekering. Een vijfde (20%) van de bevolking weet daarbij niet of ze een naturapolis of een restitutiepolis heeft. Ruim 40% heeft een naturapolis gekozen, meer dan de helft (58%) van deze mensen weet echter niet welke zorgaanbieders door hun zorgverzekeraar zijn gecontracteerd.

Bijna niemand heeft gekozen voor een eigen risico

In 2005 had 62% van de bevolking geen eigen risico. Toen in oktober 2005 naar de plannen van mensen is gevraagd, gaf 26% van de mensen aan dat zij van plan waren om in het nieuwe stelsel een eigen risico te kiezen, 42% was dit niet van plan. Nu blijkt dat een eigen risico voor veel mensen toch niet aantrekkelijk is; 92% heeft geen eigen risico gekozen. Een meerderheid van deze mensen (59%) geeft als reden dat zij zich geen zorgen willen maken als ze naar de dokter moeten. Een andere reden die veel genoemd wordt (door 30%) is dat de premiekorting bij het eigen risico onvoldoende is.

Op de vraag waarom gekozen is voor een eigen risico wordt door de meesten geantwoord dat men gezond is en weinig gebruik maakt van de gezondheidszorg. De gedachte dat mensen vooral vanuit kostenoverwegingen zouden kiezen voor een eigen risico wordt niet bevestigd.

Eigen risico, plannen voor 2006 (N=1134) en feitelijke situatie in 2005 (N=1124) en 2006 (N=1165)

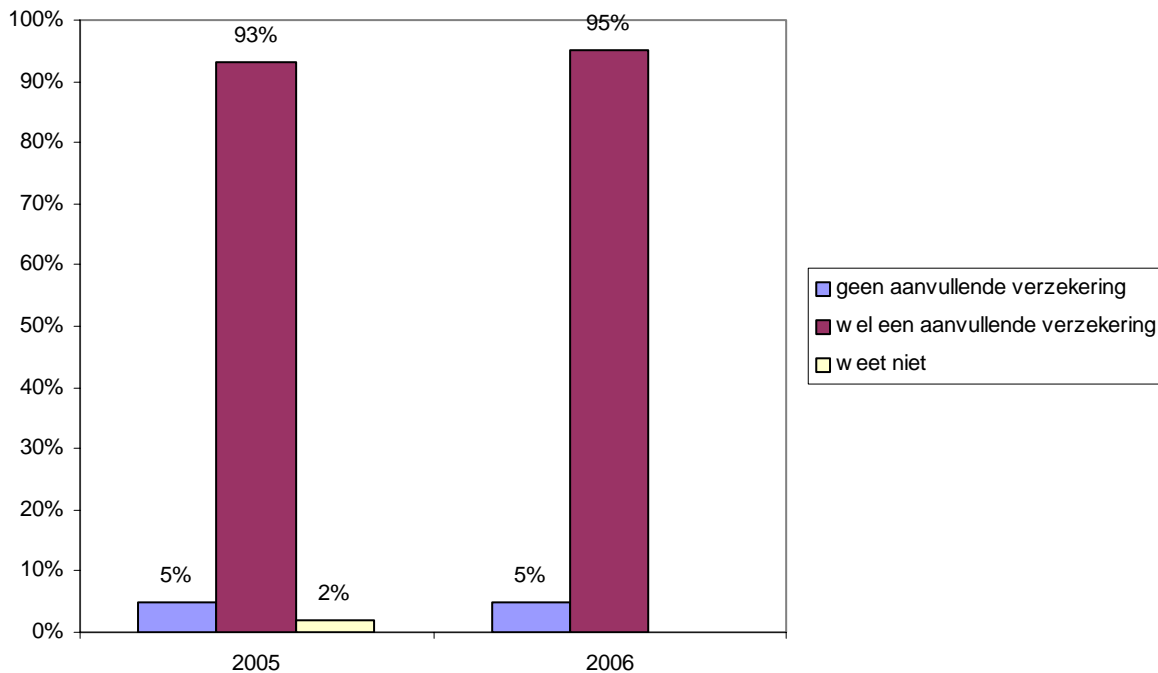

Bijna iedereen is aanvullend verzekerd

Slechts 5% van de mensen geeft aan dat ze alleen een basisverzekering hebben gekozen, 95% heeft ook een aanvullende verzekering. Men is voornamelijk aanvullend verzekerd voor fysiotherapie en oefentherapie (73%) en voor de tandarts (73%). Ook mensen die verwachten dat ze (heel) weinig zorg zullen gaan gebruiken en de mensen met een uitstekende gezondheid hebben toch gekozen voor een aanvullende verzekering. Een gezondheidsverklaring heeft bijna niemand (2%) in moeten vullen.

Vergelijken we de situatie in 2006 met die van de ziekenfondsverzekerden in 2005 (voor de particulier verzekerden was er geen aanvullende verzekering) dan blijkt dat de huidige situatie vergelijkbaar is met die van de ziekenfondsverzekerden in 2005. De voormalig particulier verzekerden gedragen zich in het nieuwe stelsel net zoals de voormalig ziekenfondsverzekerden in het oude stelsel. De voormalig ziekenfondsverzekerden hebben net als in 2005 weer voor een aanvullende verzekering gekozen.

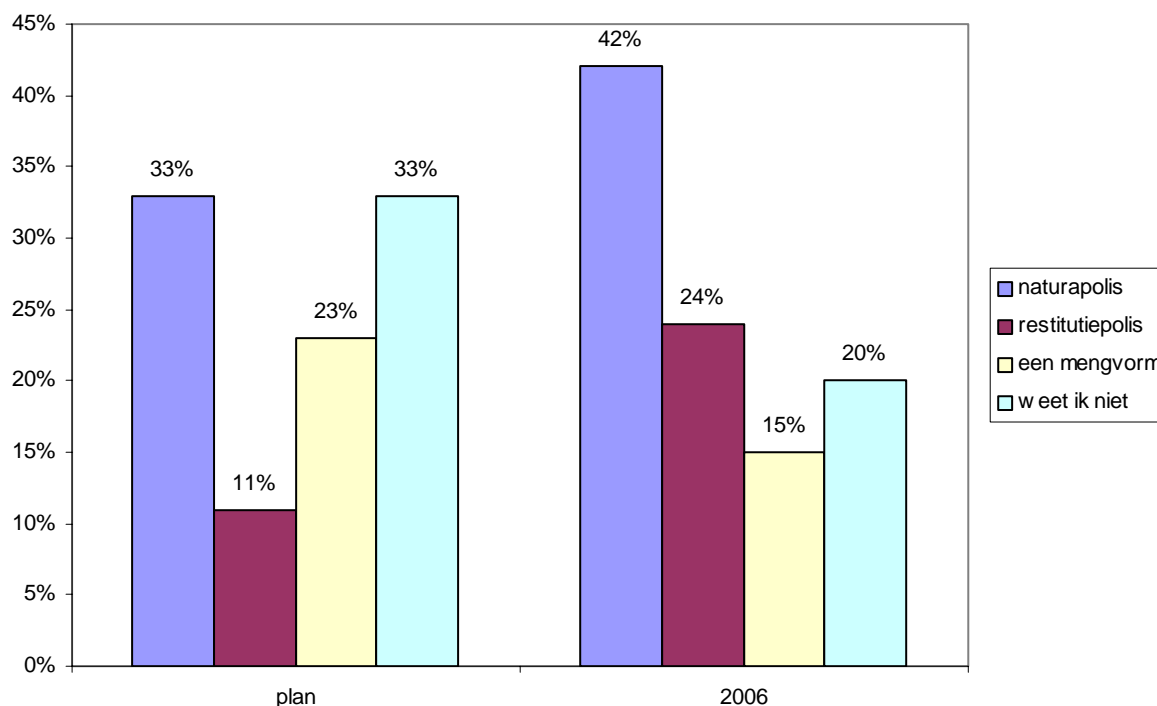
Aanvullende verzekering in 2005 (alleen ziekenfondsverzekerden N=520) en 2006 (alle verzekerden N=1162)

Een vijfde (20%) weet niet of ze een natura- of restitutiepolis hebben

In oktober 2005 was 33% van plan om een naturapolis te kiezen, 11% was toen nog van plan om voor een restitutiepolis te kiezen. De rest wist het nog niet. Op de vraag welke vorm men uiteindelijk heeft gekozen voor de zorgverzekering antwoordt 42% dat voor een naturapolis is gekozen. 24% heeft gekozen voor een restitutiepolis, 15% voor een mengvorm. De overige 20% weet niet of het gaat om een natura- of een restitutiepolis. Van de mensen die van plan waren om voor een naturapolis te kiezen heeft 58% dat uiteindelijk ook gedaan, een restitutiepolis is door 46% volgens plan gekozen. Van de mensen met een naturapolis weet 58% niet welke zorgaanbieders gecontracteerd zijn door de zorgverzekeraar. Ruim een vijfde (23%) weet niet dat er verschillen kunnen bestaan tussen gecontracteerde en niet gecontracteerde zorgaanbieders in de vergoeding van de zorgverzekeraar. Er is dus nog vrij veel onduidelijk wat de (natura)polis betreft.

Soort polis, plan (N=1127) en situatie in 2006 (N=1132)

Mensen kiezen voor zekerheid

De algemene conclusie die uit deze resultaten getrokken kan worden is dat mensen zich zoveel mogelijk hebben ingedekt tegen financiële risico's. Alleen mensen die nauwelijks zorg (denken te gaan) gebruiken hebben gekozen voor een eigen risico. De keuze voor een aanvullende verzekering lijkt niet altijd rationeel; ook mensen met een uitstekende gezondheid kiezen toch voor een aanvullende verzekering, terwijl de financiële risico's gering zijn. Reden hiervoor zou kunnen zijn dat mensen in het verleden ook een aanvullende verzekering hadden en nu dus ook een aanvullende verzekering nemen. Daarnaast is het mogelijk dat mensen bang zijn dat het in de toekomst wel eens lastig zou kunnen zijn om de verzekering uit te breiden. Het was nu mogelijk om een uitgebreid pakket te nemen zonder acceptatieproblemen, omdat verzekeraars vrijwel iedereen accepteerden voor de aanvullende verzekering.

Onderzoeksmethode

Het Consumentenpanel Gezondheidszorg bestaat uit ruim 1500 personen die qua leeftijd en geslacht een representatieve afspiegeling van de Nederlandse bevolking vormen. Een eerste schriftelijke vragenlijst is in oktober 2005 aan de panelleden toegestuurd. In de vragenlijst ging het om de verwachtingen die mensen hadden ten aanzien van de stelselwijziging. Daarnaast is gevraagd naar hun plannen. Het aantal panelleden dat de vragenlijst retourneerde, bedroeg 1394 (respons 89%). In april 2006 is een tweede schriftelijke vragenlijst aan de panelleden toegestuurd (respons 79%, N=1198). In deze laatste vragenlijst stonden de uiteindelijke keuzes centraal.

Voor meer informatie

consumentenpanel@nivel.nl